

Uitvoeringsprogramma Toekomst Kinderdijk 2020 - 2025

“Het gebiedsperspectief “Toekomst Werelderfgoed Kinderdijk” en het Uitvoeringsprogramma 2020-2025 vormen voor de leden van de stuurgroep de basis voor hun beleid en de daaruit voortvloeiende maatregelen voor alles wat in en rondom het werelderfgoed te Elshout speelt.”

“Alle toekomstige ontwikkelingen en initiatieven in en rondom Kinderdijk worden door de leden van de stuurgroep vanuit dit perspectief pro-actief met elkaar besproken en beoordeeld. Op basis daarvan brengt de stuurgroep advies uit aan het bevoegd gezag dat vervolgens in principe zal handelen conform dat advies.”

“Als een advies van de stuurgroep om wat voor reden dan ook door het bevoegd gezag niet opgevolgd kan worden, wordt dit in de stuurgroep besproken en wordt gezamenlijk gezocht naar een uitkomst die wel door het bevoegd gezag opgevolgd kan worden.”

Bouwstenen voor het UNESCO managementplan

Het vastgestelde gebiedsperspectief, de voorstellen voor het doorontwikkelen van de governance en dit uitvoeringsprogramma vormen bouwstenen voor de herziening van het managementplan dat de UNESCO status vereist. Deze herziening zal in de zomer/najaar uitgewerkt worden.

De andere bouwstenen in dat managementplan zijn de activiteiten en projecten die nodig zijn om het werelderfgoed als zodanig te behouden en in stand te houden voor toekomstige generaties.

Uitvoeringsprogramma Toekomst Kinderdijk 2020 - 2025

Inhoud:

Inleiding:	pagina 3-4
- Waarover handelt dit uitvoeringsprogramma wel en waarover niet?	
- Beleidscyclus, evaluatie, monitoring en bijsturing	
- Voorstel aansturing uitvoeringsprogramma	
- Bouwstenen voor het UNESCO managementplan	
Communicatie	pagina 5-6
- Werkgroep communicatie	
- Ambitie	
- Focus voor communicatie	
- Herkenbaar	
- Aanpak	
- Planning 2020	
Lijn 1: Beleving - het verhaal dat het icoon Kinderdijk wil vertellen	pagina 7-11
Lijn 2: Dorpen in de luwte van de toeristenstroom	pagina 12- 21
Lijn 3: Complete grip op alle bezoekersstromen	pagina 22 - 29

Waarover handelt dit uitvoeringsprogramma wel en waarover niet?

Op 3 oktober heeft de stuurgroep Kinderdijk het advies Toekomst Kinderdijk vastgesteld. De raden van de gemeenten Alblasserdam en Molenlanden hebben dit advies op 29 oktober integraal overgenomen.

Dit uitvoeringsprogramma 2020-2025 geeft een overzicht van de activiteiten en projecten die voortvloeien uit dit advies. Het zijn daarmee projecten / activiteiten waarbij de stuurgroep zich een rol toe-eigent bij de uitvoering, namelijk afstemming en coördinatie, adviseren m.b.t. de besluitvorming door het bevoegd gezag.

In dit uitvoeringsprogramma zijn geen activiteiten opgenomen die te maken hebben met de dagelijkse exploitatie en actuele ontwikkelingen in het gebied. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het aanvragen van nieuwe omgevingsvergunningen, ventvergunningen, het uitwerken van bouwplannen, plannen van inwoners / ondernemers om bepaalde activiteiten te ontplooiën etc. Ook de activiteiten die voortvloeien uit de UNESCO status (het in stand houden van het Werelderfgoed en de educatieve taken die daaruit voortvloeien) maken geen onderdeel uit van dit uitvoeringsprogramma. Die activiteiten zullen opgenomen worden in het aan te passen managementplan.

Met betrekking tot deze activiteiten is de afspraak gemaakt dat deze zaken in een zo vroeg mogelijk stadium (dus waar mogelijk voor de vergunningaanvraag formeel is ingediend) besproken worden in het kernteam. De leden van het kernteam zullen dan met elkaar een lijn afspreken; indien nodig wordt dat vervolgens aan de stuurgroep voorgelegd.

Daarnaast worden in dit uitvoeringsprogramma een aantal grote ontwikkelingen (nog) niet genoemd. Het zijn ontwikkelingen waarbij het nog geen uitgemaakte zaak is wat daarbij de rol van de stuurgroep is, maar die wel impact kunnen hebben op de ontwikkelingen in en rond het werelderfgoed.

Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

1. ontwikkelingen in en buiten de zogenaamde tribune en aan de horizon van het werelderfgoed
2. de grote herontwikkelingsprojecten in Alblasserdam: Mercon-Kloos, Nedstaalterrein
3. de aanpassing van het watersysteem door het waterschap
4. de dijkversterkingsoperaties die dit decennium verwacht kunnen worden.

Advies Toekomst Kinderdijk vormt ook het toetsingskader

Alle activiteiten en projecten die in dit uitvoeringsprogramma zijn opgenomen, vloeien niet alleen voort uit het door de raden vastgestelde gebiedsperspectief, maar moeten bij het verder uitwerken en implementeren natuurlijk ook voldoen en bijdragen aan de meer kwalitatief uitspraken die in het gebiedsperspectief zijn opgenomen, met name in de paragraaf over de collectieve ambitie en over lijn 1, “Beleving: het verhaal dat het icoon Kinderdijk wil vertellen”.

Daarin staat onder meer dat het toerisme geen doel is, maar een middel om het gebied voor het nageslacht te behouden, de educatieve functie te kunnen vervullen, de bereikbaarheid te garanderen en om de leefbaarheid in het werelderfgoed en in de kernen te behouden. En dat alles wat in en rond het werelderfgoed gebeurt, “voortbouwt en past binnen de historie, cultuur en authenticiteit van de Alblasserwaard: geloof, zondagsrust, hard werken, strijd om het bestaan.”

Beleidscyclus, evaluatie, monitoring en bijsturing

- elke 4 jaar stelt het bevoegd gezag op advies van de stuurgroep het gebiedsperspectief vast
- op basis daarvan wordt een uitvoeringsprogramma uitgewerkt en door de stuurgroep vastgesteld
- de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van die projecten ligt bij de individuele leden van de stuurgroep
- de stuurgroep bewaakt (monitort) de voortgang van de uitvoering van het vigerende uitvoeringsprogramma en formuleert adviezen om bij te sturen.

Aansturing uitvoeringsprogramma

Met betrekking tot de aansturing van de verschillende activiteiten en projecten die in dit uitvoeringsprogramma zijn opgenomen, wordt de volgende werkwijze gevolgd:

1. de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van die projecten ligt bij het bevoegd orgaan, vertegenwoordigd door de individuele leden van de stuurgroep
2. de stuurgroep is het coördinerend orgaan waar partijen elkaar informeren en hun activiteiten op elkaar afstemmen. De kerngroep is het ambtelijk vooroverleg voor de stuurgroep, een platform voor operationeel overleg en informele afstemming
3. elke project krijgt vanuit de stuurgroep één 'bestuurlijk opdrachtgever'
 - deze ligt de voorstellen in de stuurgroep toe op het moment dat hij/zij vindt dat het stuk rijp is voor bespreking
 - is verantwoordelijk dat het bevoegd orgaan op de juiste wijze betrokken wordt bij de besluitvorming over het project
4. elk project krijgt één project- of werkgroep leider:
 - deze zorgt in eerste instantie voor het met de direct betrokkenen opstellen van een integraal projectplan
 - is na vaststelling van dat projectplan verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van de activiteiten
5. projectleider en bestuurlijk opdrachtgever maken afspraken over het op te leveren resultaat, de planning en de noodzakelijke middelen (capaciteit en geld), de wijze van afstemming met andere projecten/partijen en de vervolgstappen (zoals eventuele formele besluitvormingstrajecten via raden en bestuur). Beide zorgen ervoor dat het bevoegd gezag op de juiste wijze betrokken wordt bij de besluitvorming over het project
6. een project start op het moment dat het verantwoordelijke bevoegd gezag daarmee instemt.

Uitvoeringsprogramma Kinderdijk – communicatie

Werkgroep communicatie

- Jan Dirk Verheij (communicatieadviseur SWEK)
- Annelies van de Dool (communicatieadviseur Alblaserdam)
- Anneke Venderbos (communicatieadviseur Molenlanden)
- Mathilda Poirot (communicatieadviseur/woordvoerder stuurgroep)

Ambitie

De partijen die vertegenwoordigd zijn in de stuurgroep trekken samen op om te zorgen dat Kinderdijk het eerste icoon in de wereld wordt waar het ontwikkelen van de toeristische hotspot samengaat met verbeteren van de leefbaarheid, het behouden van de beleving, authenticiteit, rust en ruimte en het versterken van de natuur. Hierbij streven de betrokken partijen naar een toekomst, waarin het icoon Kinderdijk met een aansprekend verhaal invulling geeft aan de educatieve taak die het UNESCO Werelderfgoed met zich meebrengt. Samen met inwoners, molenaars, ondernemers en andere betrokken partijen wil de stuurgroep zorgen voor een toekomst waarin de dorpen Kinderdijk, Alblaserdam en Nieuw-Lekkerland zich in de lufte van de toeristenstroom kunnen blijven ontwikkelen als prettige plek om te wonen en te werken.

Focus voor communicatie

De uitvoering van het gebiedsperspectief is een gezamenlijke opgave, waarbij elke partner ook zijn of haar eigen verantwoordelijkheid heeft. Voor de communicatie maken we daarom onderscheid tussen de communicatie vanuit de stuurgroep en de communicatie over de deelprojecten die vallen onder de eigen verantwoordelijkheid van een of meerdere partners. In deze communicatieparagraaf gaan wij in op wat nodig is om de communicatie rond de gezamenlijke ambitie vorm te geven. De communicatie en participatie als onderdeel van de deelprojecten wordt meegenomen bij de plannen van de afzonderlijke projecten.

Herkenbaar

Om de gezamenlijke opgave van de stuurgroep Kinderdijk goed over het voetlicht te brengen, is het van belang dat de communicatie eenduidig en herkenbaar is. In de stuurgroep is daarom afgesproken om te gaan communiceren vanuit één afzender met één kernboodschap ondersteunt door één communicatiestijl. Hierdoor is voor alle betrokkenen duidelijk dat de uitvoering van het gebiedsperspectief wordt uitgevoerd onder regie van de stuurgroep en is helder wat de link is tussen de gezamenlijke ambitie en de projecten die worden uitgevoerd binnen de scope van het gebiedsperspectief.

Aanpak

De werkgroep communicatie werkt een communicatiestijl uit onder de noemer 'Kinderdijk 2030'. In deze lijn worden de volgende middelen ontwikkeld of aangepast:

- Aangepaste look & feel voor website en digitale en fysieke nieuwsbrief
- Format voor documenten, presentatiesheets, persberichten etc.
- Eigen social media-kanalen onder de noemer Kinderdijk 2030

Verder wordt circa drie keer per jaar een informatieavond georganiseerd waar inwoners worden bijgepraat over de laatste ontwikkelingen. Hier kunnen zij op een laagdrempelige manier hun vragen of ideeën bespreken met vertegenwoordigers van leden van de stuurgroep en projectmedewerkers. Daarnaast neemt de werkgroep het initiatief om samen met de betrokken partijen te kijken wat verder nodig is om de communicatie van de leden van de stuurgroep met inwoners, molenaars en ondernemers verder te optimaliseren.

Planning 2020

Wat	Datum
Ontwikkelen communicatielijn Kinderdijk 2030	Februari - mei
Digitale Nieuwsbrief circa 4x per jaar	maart
Bijeenkomst Alblasserdam Noord	9 maart
Infoavond inwoners	1 april
Lancering communicatielijn Kinderdijk 2030	Mei
Eerste digitale nieuwsbrief nieuwe stijl	Mei
Start social media-kanalen Kinderdijk 2030	Mei
Huis-aan-huis-nieuwsbrief (1 à 2 x per jaar)	Mei/juni
Infoavond inwoners/ondernemers	juni 2020
Ondertekening Intentieverklaring	3 juli 2020
Digitale nieuwsbrief	september/oktober
Infoavond inwoners	Oktober 2020
Digitale nieuwsbrief	December 2020
Evaluatie Kinderdijk 2030	Januari 2021

NB: door de corona crisis zal de planning van bovengenoemde activiteiten veranderen

Extra budget/capaciteit:

- Kosten Website/nieuwsbrief (volgt):
- Extra ondersteuning communicatie: 8 uur per week (teksten schrijven voor nieuwsbrief en (content)beheer website en social mediakanalen)

Uitvoeringsprogramma Toekomst Kinderdijk 2020 - 2025

Lijn 1: Beleving - het verhaal dat het icoon Kinderdijk wil vertellen

- 1.1 Uitwerken definitief verhaal
- 1.2 Draagkracht onderzoek
- 1.3 Onderzoek consequenties bewoning voor onderhoud & beheer Molens
- 1.4 Beheersplan Natura 2000 (en omgeving!)

	kwartaal	2019	2020				2021				2022				2023				2024				2025					
		4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
LIJN 1: BELEVING VAN HET WERELDERFGOED KINDERDIJK																												
1.1	uitwerken verhaal		keuze hoofdscenario				fase 2: uitwerken				implementeren & in alles laten terugkomen																	
1.2	draagkracht onderzoek	uitvoeren																										
1.3	onderzoek consequenties bewoning molens voor onderhoud molens																											
1.4	natuurbeheersplan N2000 gebied (e.o)																											

1.1 Uitwerken definitief verhaal

Wat & waarom (in hoofdlijnen)

Uitwerken en in de loop der jaren integraal laten doorwerken van het verhaal "Kinderdijk" in alles wat merkbaar, voelbaar, zichtbaar en hoorbaar is rondom Kinderdijk, lokaal, regionaal en internationaal, fysiek en virtueel. Een dergelijk consistent verhaal is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat Kinderdijk bezocht wordt door het soort bezoekers dat wordt nagestreefd en dat deze bezoekers een inspirerend, leerzaam en leuk dagje uit ervaren.

Effect

- Kinderdijk biedt haar bezoekers een unieke belevenis, passend binnen de kaders zoals die door de stuurgroep in het Advies Stuurgroep Kinderdijk zijn vastgesteld
- bezoekers weten wat er van hen verwacht wordt in het kader van het behoud en het beschermen van de leefbaarheid & privacy van de bewoners van de molens en omliggende dorpen
- het (inter)nationale imago van Kinderdijk is gelijklopend aan het 'Verhaal' dat Kinderdijk vertelt; bezoekers weten wat ze wel/niet kunnen verwachten
- Kinderdijk gaat voldoende bezoekers trekken die voldoen aan het profiel uit advies van de stuurgroep en genereert daarmee voldoende middelen voor een gezonde exploitatie
- er is duidelijkheid over de openingstijden.

(Beoogd) Resultaten

fase 1: keuze voor een hoofdscenario

fase 2: uitwerken scenario

fase 3: vertalen scenario in alle uitingen etc. en eventueel noodzakelijke vervolgactiviteiten

Hoe en wanneer

Fase 1 (medio 2020 gereed)

- met adviesgroep 'externe deskundigen' (erfgoed, moderne musea & toeristische hotspot, regionale geschiedenis & cultuur) en met betrokkenheid van bewoners Molengebied aantal scenario's uitwerken
- door hen één favoriet laten aanwijzen.

Fase 2 en 3: later uitwerken

Wie

Opdrachtgever:

- opdrachtverlening stuurgroep Kinderdijk; namens hen is directeur SWEK bestuurlijk opdrachtgever

1.2 Draagkracht onderzoek

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Er is onvoldoende beeld van het maximum aantal bezoekers dat het werelderfgoed kan bezoeken, zonder dat dat leidt tot onherstelbaar verlies aan kwaliteit (natuur, rust en ruimte, leefbaarheid voor bewoners en omwonenden).

Onderzoek naar de draagkracht van het molengebied en de directe omgeving daarvan moet antwoord geven op vragen als:

- hoeveel bezoekers kan het gebied aan?
- Wat is nog verantwoord zowel voor de leefbaarheid van inwoners, maar ook voor wat betreft de natuurwaarden in het gebied en de beleving van rust en ruimte die we de bezoekers ook willen blijven gunnen?

Effect

- inzicht in de “restricties” die het gebied en de omgeving opleggen aan de groei van het toerisme
- stuurgroep kan op basis hiervan advies uitbrengen m.b.t maximum aantal bezoekers dat op een bepaald moment het gebied kan bezoeken
- bevoegd gezag kan aanleiding zien om dat te vertalen in een kader voor de toekomst van Kinderdijk.

(Beoogd) Resultaten

- een modelmatige benadering van de bezoekersstromen
- het onderzoek zal uiteenvallen in drie specifieke deelonderzoeken per gebied.

Het model kan gebruikt worden om betere prognoses van het maximale aantal bezoekers te maken, gerelateerd aan de maatregelen die de komende jaren genomen moeten worden.

Hoe en wanneer

- start begin 2020
- doorlooptijd ca. 6 maanden.

Wie

- Initiatiefnemers: NBTC, Zaanse Schans, Giethoorn en Kinderdijk; namens Kinderdijk:
- Uitvoerder: De KU Leuven, prof. Jan van der Borg

Opdrachtgever:

- stuurgroep Kinderdijk, namens hen is gemeente Molenlanden bestuurlijk opdrachtgever

1.3 Onderzoek consequenties bewoning voor onderhoud & beheer molens

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Bewoning van de molens vormt een essentieel onderdeel van het verhaal dat Kinderdijk vertelt. Dit onderzoek richt zich op de lange termijn effecten van bewoning. In het onderzoek wordt de volgende deelvragen meegenomen:

- wat betekent bewoning door moderne gezinnen in algemene zin voor het onderhoud en beheer van de molens
- wat betekent de aanpassing van het waterpeil voor het onderhoud en beheer van de molens
- wat betekenen de brand-veiligheidseisen voor het onderhoud en beheer van de molens
- wat zijn de gevolgen voor de monumentale waarden van de molens?

Effect

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek kan besloten worden:

- welke maatregelen als gevolg van de brandveiligheidseisen en het aanpassen van het waterpeil genomen kunnen worden
- gedeeld beeld over de effecten op langere termijn van de bewoning van de monumentale molens.

(Beoogd) Resultaten

Hoe en wanneer

Wie

Opdrachtgever:

- opdrachtverlening stuurgroep Kinderdijk; namens hen is directeur SWEK bestuurlijk opdrachtgever.

1.4 Natuurbeheersplan (en omgeving!)

Wat en waarom (in hoofdlijnen):

De hoge boezems en de omliggende weilanden zijn een Natura 2000 gebied. Het Natura 2000 beheersplan daarvoor moet in 2021 worden aangepast. Dat kan dan direct aanleiding om te onderzoeken op welke manier de relatie met het omliggende landschap kan worden verstrekt en hoe omgekeerd de verbetering en versterking van ruimtelijke en de landschappelijke kwaliteit van de regio kan bijdragen aan het verwerken van de natuurwaarden in het gebied.

Effect

- verbetering van de relatie met de omliggende regio als het gaat om de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit, natuurwaarden en biodiversiteit
- bestendigen van de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen
- versterken van de beleving van de unieke natuurwaarden door bezoekers van Kinderdijk.

(Beoogd) Resultaten

Hoe en wanneer:

Wie

De provincie Zuid-Holland is verantwoordelijk voor het beheerplan. De provincie zal op een aantal belangrijke momenten van het beheerplan (zoals evaluatie, start herziening) dit inbrengen in de stuurgroep, zodat daarmee verbinding aangebracht wordt met andere delen van het uitvoeringsprogramma.

Lijn 2: Dorpen in de luwte van de toeristenstroom

Overzicht

Onder deze lijn vallen de volgende projecten:

- 2.1 Ruimtelijke ontwikkeling:
 - lange termijn: omgevingsplan en beeldkwaliteitsplan
 - korte termijn: bescherming tegen ongewenste ontwikkelingen
- 2.2 Herontwikkeling Entreezone
 - 2.2.1 Stedenbouwkundig plan
 - 2.2.2 Waterentree
 - 2.2.3 Renovatie JU Smitgemaal
- 2.3 Herinrichtingsprojecten
 - 2.3.1 Herinrichten Molenstraat
 - 2.3.2 Herinrichten / Alternatieve ontsluiting Molenkade
 - 2.3.3 Verplaatsen voetpad Boezemkade
- 2.4 Toekomstvisie Kinderdijk: *dorp in de luwte*

		2019	2020				2021				2022				2023				2024				2025						
		kwartaal	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
LIJN 2: DORPEN IN DE LUWTE																													
2.1	Ruimtelijke ontwikkeling: opstellen omgevingsplan/beeldkwaliteitsplan		stresstest					uitwerken Omgevingsplan																					
2.2	Herontwikkelen Entree-zone Elshout																												
2.2.1	Stedenbouwkundig plan		aankoop?					uitwerken plannen																					
2.2.2	Waterentree		onderzoek																										
2.2.3	Renovatie JU Smitgemaal																												
2.3	Herinrichtingsprojecten																												
2.3.1	herinrichten Molenstraat - Kinderdijk																												
2.3.2	aanpassen Molenkade (Blokweersekkade)																												
2.3.3	verplaatsen voetpad Boezemkade		planvorming																										
2.4	Toekomstvisie Kinderdijk: <i>dorp in de luwte</i>																												

2.1 Omgevingsplan Kinderdijk

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

1. Korte termijn: onderzoeken of huidige bestemmingsplannen voldoende mogelijkheden bieden om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen.
2. Inventariseren van de criteria die volgen uit de werelderfgoed status, natura 2000 status en de ambities zoals verwoord in het gebiedsperspectief.
3. Langere termijn: het uitwerken van de gebiedsvisie in een omgevingsplan dat van alle partijen in de stuurgroep is en hen:
 - a. voldoende kaders en bescherming voor het werelderfgoed biedt, zowel in het gebied als de zogenaamde tribune en horizon
 - b. de mogelijkheid biedt om toegankelijkheid, bepalingen met betrekking tot openingstijden en gebruik van voorzieningen etc. vast te leggen
 - c. de samenhang toont en verbinding legt met andere maatschappelijke, ruimtelijke en economische ontwikkelingen op lokaal, regionale en landelijk niveau (Waterdriehoek, Krimperwaard, Ridderkerk, maar ook met klimaatadaptatie, natuurbehoud, biodiversiteit, vergroten natuurareaal, etc.

Effect

- de verschillende overheden (bevoegd gezag) hanteren dezelfde uitgangspunten en kaders voor het uitvoeren van het verantwoordelijkheid
- de bescherming voor het werelderfgoed, inclusief de zogenaamde tribune en de horizon wordt gegarandeerd. Daarbij wordt gekeken naar de monumentale, industriële en de landschappelijke waarde
- er is een antwoord op de vraag of met dit omgevingsplan voldoende bestuurlijk-juridische basis biedt om ongewenste ontwikkelingen om te buigen en om overheden langjarig vast te leggen op hun commitment.

(Beoogd) Resultaten

1. zonodig aanpassen vigerend bestemmingsplan
2. vastgestelde lijst criteria waar alle ontwikkelingen en initiatieven aan getoetst kunnen worden
3. een omgevingsplan dat door de raden van beide gemeenten, PS en het AB van het waterschap is vastgesteld.

Hoe en wanneer

- start: eind kwartaal 2 2020 met PvA waarin participatie wordt vastgelegd
- gereed: kwartaal 3 2021

Wie

Opdrachtgever: stuurgroep Kinderdijk

2.2. Herontwikkeling Entreezone - Elshout

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Het gebied dat ruwweg begrensd wordt door het monumentale Waardgebouw van de Nederwaard (het huidige restaurant Buena Vista) aan de westkant, de aanlegsteiger en stopplaats voor toeristenbussen aan de oostzijde en het bezoekerscentrum en het JU Smit gemaal aan de zuidkant, zal de komende jaren van uiterlijk veranderen. Dat biedt mogelijkheden om een betere scheiding aan te brengen tussen het dorp in de luwte en de drukte van het toerisme rondom de hoofdentree.

Daarvoor wordt een overkoepelend stedenbouwkundig plan gemaakt, waartoe in iedere geval de volgende deelprojecten horen:

- 2.2.1: Stedenbouwkundig plan
- 2.2.2: Waterentree
- 2.2.3: Omgeving JU Smit gemaal

2.2.1 Stedenbouwkundig plan Entreegebied

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Het gebied dat ligt tussen de Molenstraat ter hoogte van het oude Waardhuis van de Nederwaard, het nieuwe bezoekerscentrum en stopplaats voor toeristenbussen biedt kansen om ontwikkeld te worden tot een integraal onderdeel van de entreezone. Te denken valt aan voorzieningen die passen in het Verhaal van Kinderdijk, zoals dat in het Gebiedsperspectief is geschetst: museale verbeeldingen van de strijd tegen het water, kleinschalige horeca, detailhandel en toiletten.

Effect

- nieuwe, en passende (commerciële) activiteiten t.b.v. het werelderfgoed worden geclusterd; het dorp wordt daarmee niet belast
- verbeterde en veiligere logistieke afhandeling van bezoekers
- nieuwe ruimte(s) met een educatieve functie als ondersteuning van het verhaal van Kinderdijk.

(Beoogd) Resultaten

- fase 0 verwerven panden Buena Vista, Windkracht 4 en achterliggende woningen
- fase 1 met omwonenden, ondernemers, SWEK en waterschap maken van een passend stedenbouwkundig plan en exploitatieplan
- fase 2: vastleggen in herziene bestemmingsplannen

Op basis van dat plan worden nadere stappen gezet.

Hoe en wanneer

- juli 2019: eerste stedenbouwkundige schetsten tonen de mogelijkheden voor herontwikkeling
- eind september 2019 is het verwervingstraject gestart. De mate en tempo waarin dat succesvol wordt afgerond, bepaald het moment waarop volgende stappen gezet kunnen worden
- kwartaal 2- 2020 start participatief proces voor nieuw stedenbouwkundig plan.

Wie

Oprichtgever: gemeente Molenlanden.

2.2.2 Waterentree

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Door de gemeente Molenlanden is in 2018 een prijsvraag uitgeschreven voor het maken van een ongelijkvloerse kruising van de verkeersweg op de Lekdijk met de voetgangers die via het water het molengebied willen bezoeken. Dit om de bezoekersstromen beter te kunnen geleiden, een veilige toegang tot het gebied te creëren en een erfgoed-waardige entree te realiseren. Begin 2019 is een prijswinnaar gekozen: Witteveen+Bos. Dit plan wordt nu verder uitgewerkt richting Voorlopig Ontwerp

Effect

- verbeterde verkeersveiligheid en verbeterde doorstroming Lekdijk voor het doorgaande verkeer
- vergroten gastvrijheid en uitstraling Entreezone Kinderdijk; toont de bezoekers in één oogopslag de complexiteit van de waterhuishouding.

(Beoogd) Resultaten

Waterentree is gerealiseerd als onderdeel van een herontwikkeling van de entreezone, past bij de logistieke kaders van de entreezone en wordt beheerd en onderhouden

Hoe en wanneer

- fase 1: uitwerken voorlopig ontwerp en nauwkeurigere schatting kosten, op basis waarvan dekking voor de aanlegkosten gezocht kan worden

Wie

Oprachtgever: gemeente Molenlanden.

2.2.3 Herontwikkeling JU Smitgemaal

NB: de stuurgroep heeft geen bemoeienis met de renovatie van het gemaal waar het gaat om de belangrijke functie in de waterhuishouding. Het gaat hier met name over de integratie van het gemaal (waar mogelijk!) in de ruimtelijke ontwikkeling van de entreezone én in het verhaal dat Kinderdijk aan de bezoekers wil vertellen

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Het JU Smit-gemaal wordt de komende periode grondig gerenoveerd en geëlektrificeerd.

Effect

- gemaal opgenomen in verhaal van Kinderdijk en wordt waar mogelijk ingezet voor educatie etc.

(Beoogd) Resultaten

- gerenoveerd gemaal; daar waar ruimte ook gebruikt worden als onderdeel van de educatieve verhalen van Kinderdijk, zijn duidelijke afspraken gemaakt met tussen de SWEK en het Waterschap

Hoe en wanneer

-

Wie: aansturing, uitvoering en besluitvorming

Opdrachtgever: waterschap Rivierenland.

2.3.1. Herinrichtingsprojecten: Molenstraat

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Herinrichting van de Molenstraat waarbij rekening wordt gehouden met inzichten die inmiddels bestaan met betrekking tot verkeersveiligheid (risico-gestuurd verkeersveiligheidsbeleid), de effecten van het in te voeren vergunningparkeren en het stedenbouwkundig plan voor het entreegebied.

Effect

- verhoogde verkeersveiligheid, beter begaanbare trottoirs
- voldoende parkeergelegenheid
- aantrekkelijkere woonomgeving
- uitstraling die past bij de statuur van een werelderfgoed.

(Beoogd) Resultaten

- heringerichte molenstraat

Hoe en wanneer:

- voorbereiding: 2020
- realisatie 2021

Wie

Opdrachtgever: gemeente Molenlanden.

2.3.2. Herinrichtingsprojecten: aanpassen Molenkade - Blokweerseka-

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Herinrichting van de Molenkade zodat auto's van niet-aanwonenden kunnen worden geweerd; bestemmingsverkeer voor Biokaas de Molenkade veilig kan gebruiken en de Molenkade -Blokweerseka- de een uitstraling krijgt die past bij de statuur van het Werelderfgoed.

Effect

- uitstraling die past bij de statuur van een werelderfgoed
- Molenkade wordt vanaf de afrit naar Biokaas ontoegankelijk voor auto's van de bezoekers van het werelderfgoed en krijgt vooral een functie voor het langzaam verkeer
- blijft wel begaanbaar en toegankelijk voor hulpdiensten.

(Beoogd) Resultaten

- heringerichte Molenkade.

Hoe en wanneer

- voorbereiding: 2020
- realisatie 2021

Wie

Opdrachtgever: waterschap Rivierenland

2.3.3 Herinrichtingsprojecten: verplaatsen voetpad Boezemkade

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

De huidige doorgaande voetgangers/wandel route loopt over/langs molenerven en zorgt als gevolg van toenemende bezoekersaantallen voor steeds meer overlast bij molenbewoners en natuur (loslopende honden). In het convenant dat in 2018 met bewoners, waterschap, SWEK en gemeente is gesloten, is de intentie uitgesproken om dit pad te verleggen.

Effect

- meer rust voor bewoners Molens
- betere bescherming kwetsbare natuur
- uitdagend 'rondje-met-het-hondje' voor inwoners Nieuw-Lekkerland
- alternatieve wandelroute vanaf transferium Westrand naar ingang bij Elshout.

(Beoogd) Resultaten

- een aangelegd en beheerde alternatieve wandelroute.

Hoe en wanneer

- ontwerp: 2019
- realisatie: 2020

Wie

Opdrachtgever: gemeente Molenlanden

2.4 Toekomstvisie kern Kinderdijk: dorp in de luwte

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

De inwoners van Kinderdijk hebben aangegeven een integrale toekomstvisie voor hun dorp te willen maken: wat is voor hen een dorp in de luwte? Hoe ziet dat eruit?

Effect

- gedeeld beeld van “: Dorp in de Luwte”: welke toekomstige ontwikkelingen in de kern Kinderdijk zijn wenselijk en mogelijk

(Beoogd) Resultaten

- een door de bewoners, ondernemers en gemeente vastgestelde toekomstvisie voor het dorp Kinderdijk, inclusief een overzicht van de daarvoor noodzakelijke maatregelen voor de periode tot 2025

Hoe en wanneer

- zomer 2020

Wie

Opdrachtgever:

- een in te stellen regiegroep met daarin vertegenwoordigers van de belangenvereniging, ondernemers, SWEK, bewonerscommissie en overheid coördineert de activiteiten en zorgt voor de inhoudelijke afstemming en borging.

Lijn 3: Complete grip op alle bezoekersstromen

Visitors management:

3.1 Westrand Nieuw Lekkerland

3.2 Transferium Alblasserdam

3.3 Vergunningparkeren:

3.3.1 Kinderdijk

3.3.2 Alblasserdam

3.4 Beperken toegankelijkheid gebied

3.5 Openbaar vervoer naar Elshout

3.6 Lanceer-hellingen voor vaartuig hulpdiensten

Lijn 3: Grip op alle bezoekersstromen

		2019	2020				2021				2022	2023	2024	2025
		4	1	2	3	4	1	2	3	4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
LIJN 3: GRIP OP BEZOEKERSSTROMEN														
Visitors-management														
3.1	Westrand Nieuwe Lekkerland		invest. besluit	realisatie										
3.2	Havengebied Alblasserdam		planvorming / tender garage			voorbereiding / realisatie								
Vergunningparkeren														
3.3.1	Kinderdijk		planvorming	fase 1						fase 2				
3.3.2	Alblasserdam		planvorming	fase 1						fase 2				
3.4	Beperken toegankelijkheid gebied													
3.5	Openbaar vervoer naar Elshout													

3.1 Westrand Nieuw Lekkerland

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Aan de Westrand van Nieuw Lekkerland wordt een parkeerplaats ingericht, specifiek voor campers en touringcar bussen. Campers kunnen daar overdag gedurende hun bezoek aan Kinderdijk hun camper parkeren (betaald); toeristenbussen parkeren daar tijdelijk (ook betaald) nadat ze hun bezoek in Kinderdijk hebben afgezet.

Effect

- geen overlast meer van campers en bussen in de bebouwde kom van Alblasterdam, Kinderdijk en Nieuw Lekkerland
- duidelijkheid over exploitatie, beheer en onderhoud (= onderdeel van Governance).

(Beoogd) Resultaten

- ingerichte, beheerde en onderhouden parkeerplaats (ca 25 busparkeerplaatsen en 50 plaatsen voor campers).

Hoe en wanneer

- start aanleg: voorjaar 2020
- gereed: najaar 2020/ Begin 2021

Wie

Opdrachtgever: gemeente Molenlanden.

3.2 Transferium Alblasserdam

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Het havengebied zuid in Alblasserdam wordt herontwikkeld voor woningbouw en parkeren ten behoeve van de omliggende bedrijven, bezoekers aan Alblasserdam en wellicht ook de bezoekers van het werelderfgoed.

Een alternatieve locatie voor het transferium voor de bezoekers van het Werelderfgoed zou het Nedstaal terrein kunnen worden. Bezoekers van Kinderdijk zullen in de nabije toekomst via internet een toegangskaart kopen, waarmee ze direct ook een parkeerplaats reserveren en vervoer naar Elshout regelen.

Effect

- geen overlast meer van automobilisten die (zoekend) via de dijk naar Elshout gaan om het werelderfgoed te bezoeken
- duidelijkheid in alle communicatie: individuele bezoekers die met de auto komen, dienen hun auto in Alblasserdam te parkeren en van daaruit
- duidelijkheid over exploitatie, beheer en onderhoud (= onderdeel van Governance).

(Beoogd) Resultaten

- verplaatsing camper kampeerplaats (augustus 2020)
- ingerichte, beheerde en onderhouden parkeerplaats / garage voor ca. 350 auto's.

Hoe en wanneer

Wie

Opdrachtgever: gemeente Alblasserdam.

3.1 en 3.2 “last-mile vervoer” en bewegwijzering

Wat (in hoofdlijnen)

Zorgen dat er voor bezoekers die hun auto of camper aan de westrand of in Alblasserdam parkeren vervoer naar Elshout is geregeld. Dit kan er shuttle-bus, OV, waterbus, watertaxi, fiets of via een bootverbinding “binnendoor”.

Bezoekers krijgen via het internet direct alle noodzakelijke info en kunnen hun reis geheel plannen; fysieke bewegwijzering en bebording vanaf de A15, overstap-plekken OV etc. geven aan in hoeverre het werelderfgoed nog bereikbaar en toegankelijk is voor bezoekers die hun bezoek niet van te voren hebben geboekt.

Bezoekersstromen worden van elkaar gescheiden: touringcars, campers, auto's en langzaam verkeer krijgen gerichte info waar te parkeren en hoe daar te komen.

Vanaf het moment dat bezoekers via internet zich oriënteren op hun bezoek, worden ze het verhaal van Kinderdijk ‘in getrokken’. De app geeft gedurende de reis relevante reis info én achtergrond info die onderdeel uitmaakt van het verhaal van Kinderdijk.

Effect

- aanbieders van het vervoer voor de last-mile voldoen aan bepaalde uitgangspunten; er is daarmee voldoende grip op deze aanbieders en het vervoer past in het ‘verhaal dat Kinderdijk wil vertellen’.
- de kosten voor het vervoer van de transferia naar de ingang maken onderdeel uit van de exploitatie van het werelderfgoed
- uiteindelijk (over 2-3 jaar) zullen vrijwel alle bezoekers hun bezoek plannen en van te voren via internet een gecombineerde kaart toegangskaart kopen: OV+toegang; parkeren + toegang; fietsverhuur + toegang
- bezoekers vinden moeiteloos - de voorkeursroute (mooiste/snelste/fiets/OV ca.) - naar het Molengebied (en terug)
- bezoek aan werelderfgoed kan worden verdeeld over de verschillende tijdstippen op de dag en dagen in het jaar
- er komen nauwkeurige gegevens beschikbaar voor de exploitatie van de transferia en van het werelderfgoed.

(Beoogd) Resultaten

- zodra de ontwikkelingen m.b.t. het weer op gang komen van het toerisme daartoe aanleiding, is er georganiseerd vervoer vanaf de parkeergelegenheden van en naar Elshout

Hoe en wanneer

- jaarlijks vaststellen werkplan in kwartaal 1

Wie

- stuurgroep Kinderdijk

3.3.1 en 3.3.2 Bewoners-parkeren: Invoeren vergunning parkeren bewoners en hun bezoekers

Wat (in hoofdlijnen)

Kinderdijkers en inwoners van Alblasserdam-Noord ervaren veel overlast van bezoekers aan Kinderdijk die in het dorp parkeren. Om een eind te maken aan deze overlast, en het mogelijk te maken om alternatieve parkeergelegenheid in het havengebied van Alblasserdam optimaal te kunnen exploiteren, is het gewenst om het parkeren in Kinderdijk (inclusief West-Kinderdijk) te reguleren.

Effect

- bewoners ervaren aantoonbaar minder overlast door bezoekers aan het werelderfgoed die voor / bij hun huis parkeren.

(Beoogd) Resultaten

- vastgestelde parkeerverordening in beide raden
- ingevoerd en beheerd vergunningen systeem

Hoe en wanneer:

- invoering per 1 juni 2020 (in verband met corona-crisis uitgesteld tot 1-4-2021 of zoveel eerder als nodig door de actuele ontwikkelingen).

Wie

Opdrachtgever: gemeente Molenlanden respectievelijk gemeente Alblasserdam.

3.4 Beperken toegankelijkheid gebied (weg en water)

Wat (in hoofdlijnen)

Niet betalende bezoekers kan de toegang tot het werelderfgoed ontzegd worden. De digitale informatievoorziening zal eraan bijdragen dat steeds minder individuele bezoekers op de bonnefooi naar Kinderdijk komen. Maar grip om de bezoekersstromen te krijgen, moet het ook mogelijk zijn om de toegang tot het gebied te kunnen beperken.

Bewoners van het werelderfgoed en inwoners van de kernen (en hun bezoekers) houden vrije toegang tot het gebied.

NB: de juridische basis voor het beperken van de toegankelijkheid richt zich zowel op de toegankelijkheid via de weg als via het water. Er moeten mogelijkheden komen om plezier vaart via de lage boezem te kunnen beperken. Of dat juridisch mogelijk is, moet echter nog wel onderzocht worden. 'Last-Mile' vervoer over water moet voldoen aan het PvE zoals dat in het visitorsmanagement wordt uitgewerkt en vastgesteld.

Effect

- optimale beheersing van de bezoekersstromen over weg en water
- overlast voor bewoners werelderfgoed en kernen is beheersbaar
- overlast van pleziervaart op de lage boezem kan effectief worden beperkt.

(Beoogd) Resultaten

- fase 1: helderheid over juridische basis voor beperken toegankelijkheid; keuze voor juridische basis
- fase 2: onderzoeken, kiezen en implementeren technische mogelijkheden

Hoe en wanneer

- onderzoek juridische mogelijkheden snel: kwartaal 1 2020
- kiezen en implementeren fysieke instrumenten: kwartaal 3 2020 - kwartaal 1-2021

Wie

Opdrachtgever: stuurgroep

3.5 Openbaar vervoer naar Elshout

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Het openbaar vervoer over weg en water speelt een belangrijke rol bij het vervoer van bezoekers vanuit het gehele land naar Kinderdijk. Dit kan verder verbeterd en geoptimaliseerd worden.

Effect

- groter aandeel van bezoekers maakt gebruik van OV.

(Beoogd) Resultaten

- met het openbaar vervoer (weg, water) zijn concrete afspraken gemaakt over de wijze waarop het reguliere openbare vervoer bijdraagt aan het 'grip-krijgen-op-bezoekersstromen', incl. de ontwikkeling van een combi-ticket
- waar nodig worden daarvoor haltes (voor bus en waterbus) aangepast.

Hoe en wanneer

Wie

De provincie Zuid-Holland is als concessieverlener vanuit de stuurgroep de bestuurlijk opdrachtgever om OV naar Kinderdijk te optimaliseren binnen de provinciale kaders en zal dat in overleg met overige leden van de stuurgroep vormgeven.

3.6 Lanceerhellingen voor vaartuigen hulpdiensten

Wat en waarom (in hoofdlijnen)

Omwille van het verbeteren van de veiligheid in het gebied worden op advies van de veiligheidsregio een aantal maatregelen doorgevoerd. Eén daarvan maakt het mogelijk om met een blusvaartuig het gebied snel in te kunnen.

Effect

- gebied wordt beter en vooral snelle toegankelijk voor (blus)-vaartuigen van de hulpdiensten.

(Beoogd) Resultaten

- op drie plaatsen in het gebied zijn zogenaamde lanceer hellingen aangelegd..

Hoe en wanneer

- definitieve keuze plaatsen: kwartaal 2 2020
- inrichten lanceerplaatsen zomer 2020.

Wie

Opdrachtgever: waterschap